

2022.12.16.

HIPA Tájéoló

HIPA Nemzeti Befektetési
Ügynökség Nonprofit Zrt.

ELEMZÉSI OSZTÁLY

Tartalom

Összefoglaló	2
1. Gazdasági növekedés	3
2. Feldolgozóipar	5
3. Külkereskedelem	8
4. Infláció	10
5. Munkaerőpiac	11
<i>Munkaerőköltség, keresetek</i>	11
<i>Foglalkoztatottság</i>	13
<i>Munkanélküliség</i>	14
6. Külföldi közvetlen beruházások (FDI)	16

Lezárva: 2022. december 16-án

Összefoglaló

- A 2022. harmadik negyedévi GDP-növekedés leginkább a szolgáltatások, az ipar és az építőipar teljesítményének bővülésével magyarázható.
- Mind 2022-re, mind pedig 2023-ra az IMF és az OECD is Magyarországon várja a legdinamikusabb gazdasági növekedést a V4-országokat tekintve.

GDP

Bruttó hazai termék volumene:
+4,0% (2022. harmadik negyedév)

Prognózis (2022): +5,5% (EB),
+5,7% (IMF), +6,0% (OECD)

- 2022 első tíz hónapjában a feldolgozóipari termelési érték 42 878,4 milliárd forintot tett ki
- Hazánk feldolgozóipari termelési volumenindexe 2022 minden egyes hónapjában meghaladta az uniós átlagot, régiós összehasonlításban pedig a középmezőnyben helyezkedik el.

Feldolgozóipar

Hozzáadott érték részaránya a nemzetgazdaságban: 20,0% (2021)

Termelési érték: +33,9% (2022. I-X. hó)

- 2022 első kilenc hónapjában a magyar áruexport 25,2%-a, az áruimport 21,3%-a Németországgal bonyolódott.
- 2022. január-szeptemberben a legnagyobb külkereskedelmi többletet EU-n belül Németországgal (2,9 milliárd euró), uniós kívül pedig az Egyesült Királysággal (2,4 milliárd euró) szemben sikerült elérni.

Külkereskedelem

Áruexport: +19,8%, 105,3 milliárd euró (2022. I-IX. hó)

Áruimport: +30,0%, 111,1 milliárd euró (2022. I-IX. hó)

- 2022. novemberben a közép-európai országok zömében az uniós átlag (11,1%) feletti volt a fogyasztói árindex.
- 2022. január-novemberben átlagosan 13,6%-kal emelkedtek a fogyasztói árak Magyarországon.
- Az MNB szerint Magyarországon az éves átlagos infláció 2023-ra 11,5-14,0%-ra, 2024-re pedig 2,5-4,0%-ra csökkenhet.

Infláció

Fogyasztói árindex: 22,5% (éves, 2022. XI. hó)

Éves átlagos infláció: 11,5-14,0% (prognózis, 2023.)

- 2021-ben az uniós tagországok közül Magyarországon volt a 4. legalacsonyabb a versenyszféra átlagos munkaerőköltsége (11,0 euró/óra).
- Tíz év alatt a magyar foglalkoztatottság a 2. legnagyobb mértékben (+12,3 százalékpont) bővült a tagállamok között.
- 2022. II. negyedévi 3,2%-os magyar munkanélküliségi ráta alig fele az EU átlagnak és az 5. legalacsonyabb a tagországok között.

Munkaerőpiac

Versenyszféra bruttó átlagkereset:
506 200 forint/hó (2022. I-IX. hó)

Minimálbér bruttó összege:
+16,0%, 232 000 forint/hó (2023.)

1. Gazdasági növekedés

2022 harmadik negyedében a bruttó hazai termék volumene Magyarországon 4,0%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest,¹ ami leginkább a szolgáltatások, az ipar és az építőipar teljesítményének bővülésével magyarázható. Ugyanakkor fontos megjegyezni, hogy a csapadékszegény időjárás és a nyári hónapok súlyos aszálya egyrészt az összes haszonnövény termesztését akadályozta, másrészt pedig a ráfordítások jelentős drágulása az állattenyésztést is nehezítette. Ennek következtében a mezőgazdaság teljesítménye jelentősen mérsékelte a növekedés ütemét.²

A 2022. év harmadik negyedében a termelési oldalon az ipar hozzáadott értéke 9,6%-kal (ezen belül is a feldolgozóiparé 10,6%-kal) emelkedett éves alapon. A feldolgozóipar bővüléséhez leginkább a közútjármű-, illetve a villamosberendezés-gyártás növekedése járult hozzá. Az építőipar teljesítménye 2021 második negyedétől kezdve folyamatosan emelkedő pályán mozog, miután a 2022. júliusi-szeptemberi időszakban is 1,8%-kal növekedett. A mezőgazdaság hozzáadott értéke viszont 39,3%-kal csökkent.³

A szolgáltatások bruttó hozzáadott értéke 5,6%-kal emelkedett, ami mögött elsősorban a szállítás, raktározás (11,5%-os), a szakmai, tudományos, műszaki és adminisztratív tevékenység (10,6%-os), továbbá a szálláshely-szolgáltatás és vendéglátás nemzetgazdasági ág teljesítményének (6,4%-os) bővülése áll. A bruttó hazai termék 2022. harmadik negyedévi 4,0%-os növekedéséhez a szolgáltatások 3,4, az ipar 1,7, az építőipar pedig 0,1 százalékponttal járult hozzá. Ezzel szemben a mérleget a mezőgazdasági szektor 1,8 százalékponttal rontotta.⁴

A felhasználási oldalon a háztartások tényleges fogyasztása 4,2%-kal bővült 2021 harmadik negyedéhez viszonyítva. A háztartások fogyasztási kiadása tovább nőtt – ezúttal 4,1%-kal – ezt bizonyítja a kiskereskedelmi forgalom volumenének emelkedése is. A fogyasztási kiadások növekedésének hátterében leginkább a béremelések, a kormány egyszeri jövedelembővítő intézkedései, továbbá az olcsó benzin miatt megnőtt fogyasztás áll. Érdemes azt is megemlíteni, hogy az építési beruházások volumene nagyobb mértékben nőtt, mint a gép- és berendezésberuházásoké. Ez jórészt azzal magyarázható, hogy míg a feldolgozóiparban és az ingatlanügyletek esetében jelentősen emelkedett, addig a szállítás, raktározás szektorban visszaesett a fejlesztések volumene.⁵

Mindent egybevetve, a bruttó hazai termék 2022. harmadik negyedévi növekedéséhez külkereskedelmi forgalom egyenlege 2,5 a végső fogyasztás pedig 2,3 százalékponttal járult hozzá. Ezzel szemben a bruttó felhalmozás 0,8 százalékponttal fékezte azt.⁶

---

¹ Forrás: [KSH](#)

² Forrás: [KSH](#)

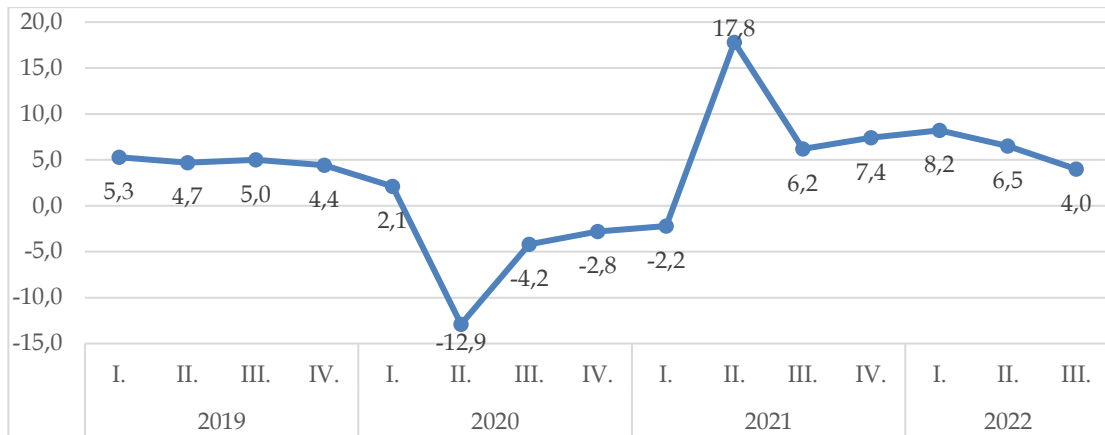
³ Forrás: [KSH](#)

⁴ Forrás: [KSH](#)

⁵ Forrás: [KSH](#)

⁶ Forrás: [KSH](#)

A GDP növekedése Magyarországon (százalék, az előző év azonos időszakához viszonyítva, a kiigazítás nélküli, nyers adatok alapján)

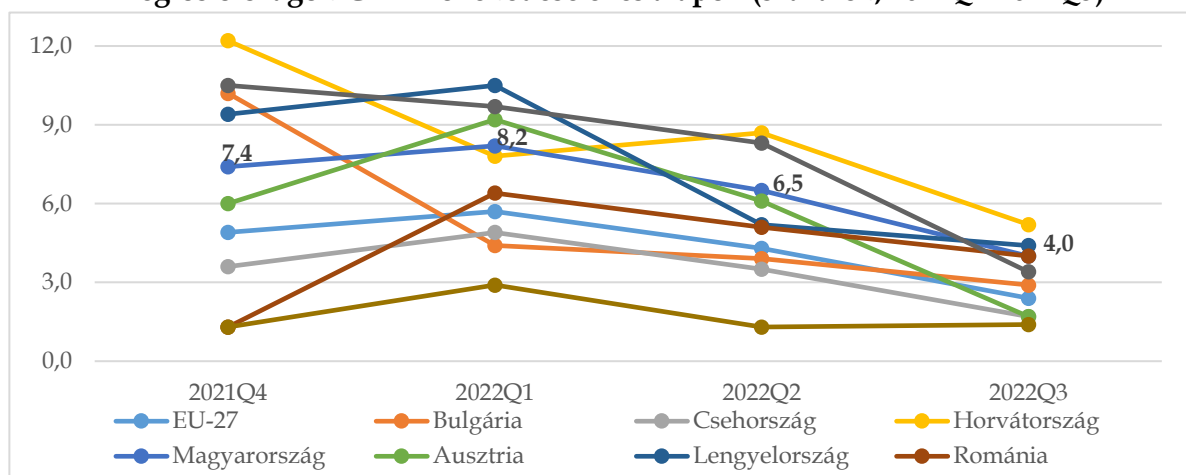

Forrás: KSH⁷

A 2022. évi gazdasági növekedés háttérében több tényező húzódik meg. Egyrészt a szolgáltató szektor 2021. július-augusztusban még nem épült fel teljesen a pandémiát követő lezárások után, így az alacsonyabb bázis is áll a jó eredmények mögött. Másrészt 2022-ben a gyárak nem álltak le és nem álltak át rövidített munkaidőre az ellátási lánc akadozásai vagy az ukrán-orsz háború miatt.

2022 első negyedévéhez képest a régióban mindenhol mérséklődött a gazdasági növekedés. Az Eurostat adatai szerint 2022 harmadik negyedévében a visegrádi országokat tekintve Szlovákiában 1,4%-os, Csehországban 1,7%-os, míg Lengyelországban 4,4%-os bővülést regisztráltak. Összességében kijelenthető, hogy a közép-kelet-európai országok az európai rangsor középső felében végeztek, Ausztria, Csehország és Szlovákia kivételével pedig az uniós átlagnál jobban teljesítettek.⁸

A régiós országok GDP-növekedése éves alapon (százalék, 2021Q4-2022Q3)

Forrás: Eurostat⁹

⁷ Forrás: [KSH](#)

⁸ Forrás: [Eurostat](#)

⁹ Forrás: [Eurostat](#)

Számos kockázattal és bizonytalan tényezővel kell számolnunk az elkövetkező időszakban. Magyarországon a növekedési kilátásokat alapvetően határozza meg az, hogy a kormány és az Európai Unió mikor jut végleges megállapodásra a jogállamisági kérdésekben, és ezt követően mikortól és milyen nagyságban állnak majd újra rendelkezésre az uniós források.

A gazdasági bővülést negatívan befolyásolhatja az energiaválság és az energiaárak alakulása, valamint a magas szinten ragadó infláció. Utóbbi miatt a rendelkezésre álló jövedelem reálértelmenben csökkenhet, ami a fogyasztás mérséklődését jelentheti. A jelentősen megnövekedett energiaárak nem csak a lakosságnak, hanem a vállalatoknak is komoly problémát okoznak, az egyre lassuló hitelezés mérsékelni fogja a magánszektor megvalósuló beruházásokat, illetve az állami fejlesztések átütemezése is negatívan hat a beruházási aktivitásra.

A régiós országok GDP-növekedése (százalék, előrejelzés)

Ország	IMF		Európai Bizottság		OECD	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Magyarország	5,7	1,8	5,5	0,1	6,0	1,5
Eurózána	3,1	0,5	3,2	0,3	3,3	0,5
Ausztria	4,7	1,0	4,6	0,3	4,5	0,1
Bulgária	3,9	3,0	3,1	1,1	2,8	1,7
Csehország	1,9	1,5	2,5	0,1	2,4	-0,1
Horvátország	5,9	3,5	6,0	1,0	6,4	0,8
Lengyelország	3,8	0,5	4,0	0,7	4,5	0,9
Románia	4,8	3,1	5,8	1,8	6,5	1,4
Szlovákia	1,8	1,5	1,9	0,5	1,6	0,5
Szlovénia	5,7	1,7	6,2	0,8	5,0	0,5

Forrás: IMF,¹⁰ Európai Bizottság,¹¹ OECD¹²

A nemzetközi szervezetek várakozása szerint a **térség országainak gazdasági növekedése az 2022-ben minden államban eléri legalább az 1,6%-ot.** A táblázatban látható, hogy 2023-ban a régióban mindenhol a gazdasági növekedés lassulásával számolhatunk. A csökkenő belső kereslet mellett a romló külső kereslet, továbbá a vállalati működési költségek emelkedése miatt kialakuló termelés-csökkenés is a lefelé mutató kockázatok közé tartozik. **Kiemelendő, hogy mind 2022-re, mind pedig 2023-ra az IMF és az OECD is Magyarországon várja a legdinamikusabb gazdasági növekedést a V4-országokat tekintve.**

2. Feldolgozóipar

2021-ben a feldolgozóipari hozzáadott érték a teljes nemzetgazdasági hozzáadott érték 20,0%-át érte el.¹³

¹⁰ Forrás: [IMF](#)

¹¹ Forrás: [Európai Bizottság](#)

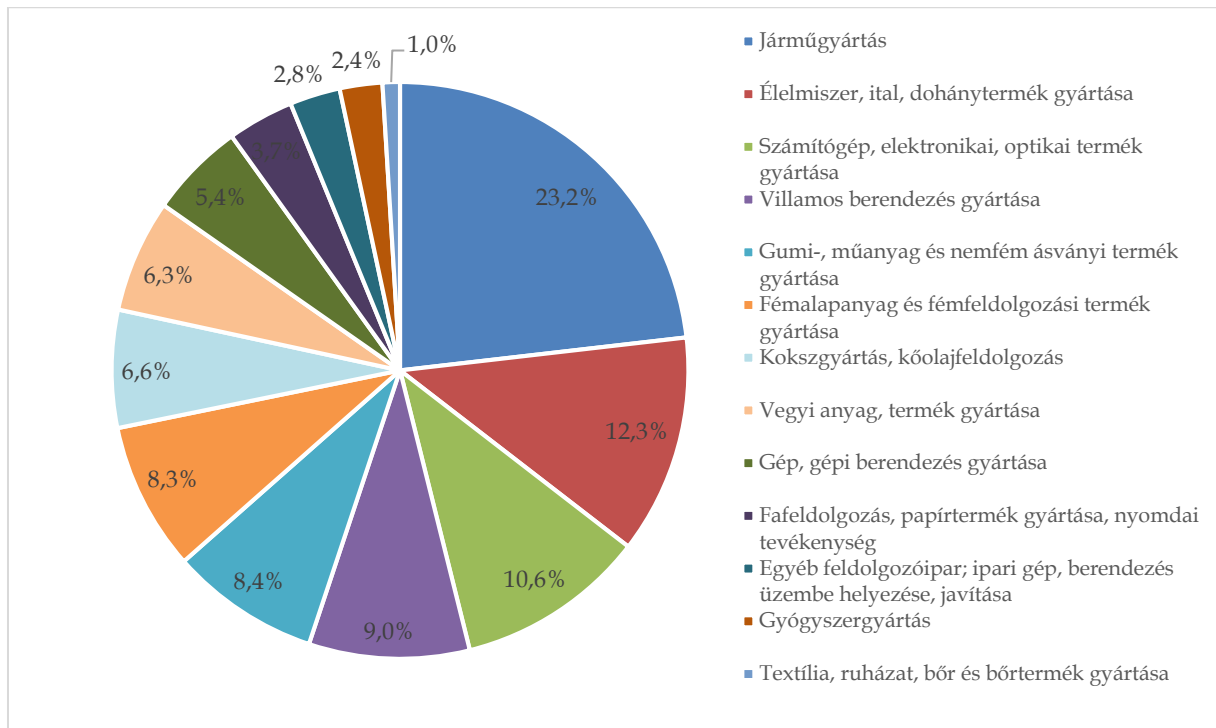
¹² Forrás: [OECD](#)

¹³ Forrás: [KSH](#)

2021-ben a teljes feldolgozóipari termelési érték 38 989,4 milliárd forintot ért el, ami 19,2%-os növekedést jelent 2020-hoz képest, a volumenindex alapján pedig 9,0%-os volt az emelkedés.¹⁴

2022 első tíz hónapjában a feldolgozóipari termelési érték 42 878,4 milliárd forintot tett ki, ami 33,9%-os bővülésnek felel meg a 2021. év azonos időszakához képest, míg a volumennövekedés 6,5%-ot ért el. A termelési érték 23,2%-át a járműgyártás, 12,3%-át az élelmiszeripar, míg 10,6%-át a számítógép, elektronikai, optikai termék gyártás alág adta.¹⁵

A feldolgozóipar termelés megoszlása aláganként (2022. január-október)

Forrás: KSH

A termelés volumenindexét vizsgálva a 2022. január-októberi időszakban a legmagasabb bővülést a villamos berendezés gyártása alág érte el (+30,9%), ezt követte a járműgyártás alág (+11,8%), a harmadik helyen pedig a számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása található (+11,7%). **A 13 feldolgozóipari alág közül 4 esetében viszont csökkenést jegyeztek fel.** A legnagyobb, vagyis 9,1%-os visszaesést a vegyi anyag, termék gyártás alág szenvedte el, amelyet a kokszgyártás, kőolajfeldolgozás követett 6,6%-os csökkenéssel. A harmadik legnagyobb mérséklődést a fémipar jegyezte fel (-2,7%).¹⁶

A teljes ipari termelés területi megoszlását vizsgálva a **2022. január-októberi időszakra vonatkozó adatok alapján tizenhat megye volt képes növekedést felmutatni**, a legnagyobb mértékben **Komárom-Esztergom megyében 28,4%-kal**, Pest megyében 13,6%-kal, míg Baranya megyében 11,4%-kal bővült az ipari termelés volumene. **Ezzel szemben Zala**

¹⁴ Forrás: [KSH](#)

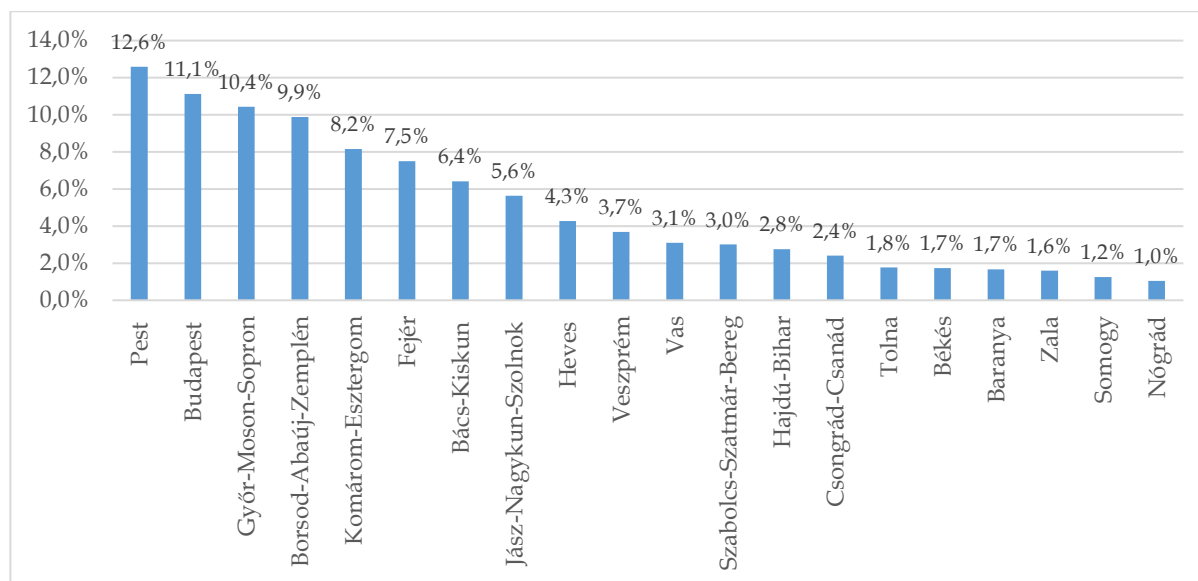
¹⁵ Forrás: [KSH](#)

¹⁶ Forrás: [KSH](#)

megyében 11,1%-kal csökkent a termelés volumene, Tolna megyében 5,5%-kal, míg Somogy megyében 4,5%-kal esett vissza az ipar teljesítménye.¹⁷

A magyarországi ipari termelés szempontjából Pest megye, Budapest és Győr-Moson-Sopron megye emelhető ki, a 3 területi egység összesen a teljes ipari teljesítmény több mint egyharmadért felelt a 2022. január-októberi időszakban. A legalacsonyabb súlyt Nógrád, Somogy és Zala megyék képviselték, rendre 1,0%-os, 1,2%-os, illetve 1,6%-os részesedéssel.

Az ipari termelés megoszlása megyénként (2022. január-október)

Forrás: KSH¹⁸

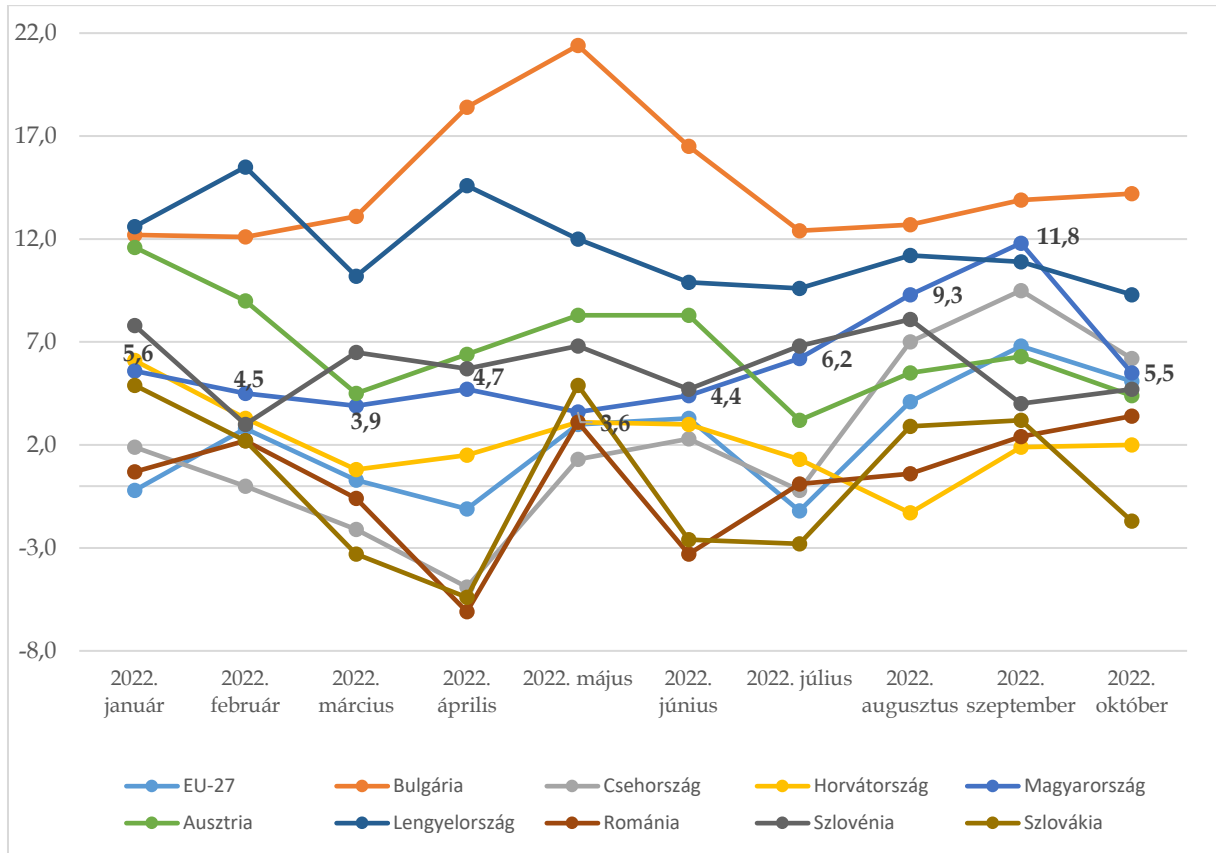
Hazánk feldolgozóipari termelési volumenindexe 2022 minden egyes hónapjában meghaladta az uniós átlagot, régiós összehasonlításban pedig a középmezőnyben helyezkedik el. 2022-ben kiemelkedő teljesítményt nyújtott a bolgár és a lengyel feldolgozóipar, előbbiben 14,7%, utóbbiban pedig 11,6% volt a havi átlagos növekedés.

¹⁷ Forrás: [KSH](#)

¹⁸ Forrás: [KSH](#)

A régió országainak feldolgozóipari termelési volumenindexe éves alapon (százalék, naptárhatással kiigazított)

Forrás: Eurostat¹⁹

3. Külkereskedelem

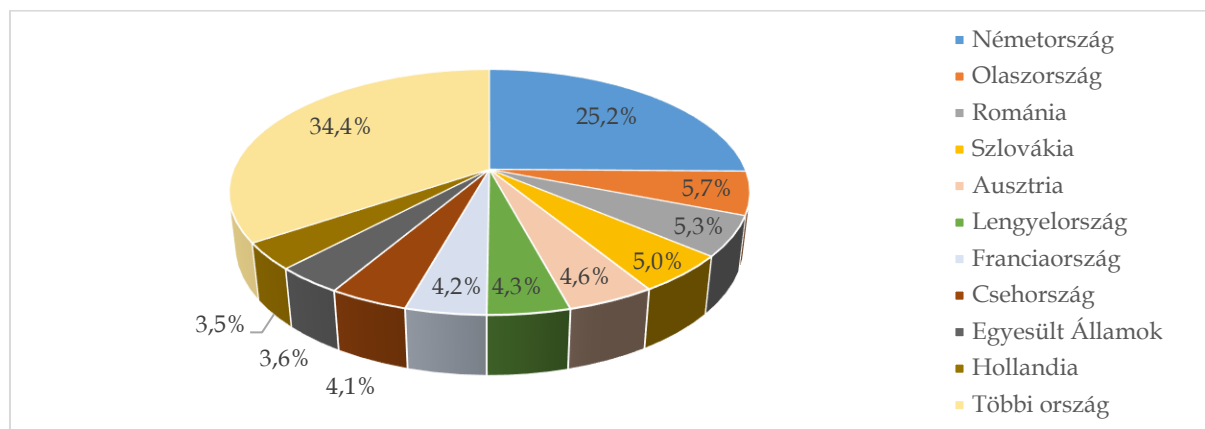
A magyar áruexport értéke éves szinten **19,8%-kal, 105,3 milliárd euróra, az áruimport pedig 30,0%-kal, 111,1 milliárd euróra nőtt 2022. január-szeptemberben**. Az áruimport erőteljesebb bővülése miatt a 2021 első kilenc hónapjában regisztrált 2,4 milliárd eurós külkereskedelmi árutöbblet **2022. január-szeptemberben 5,8 milliárd eurós passzívumba fordult át**.²⁰

A legfontosabb kereskedelmi partnerországunk továbbra is Németország. 2022 első kilenc hónapjában a teljes magyar árukivitel **25,2%-a** (26,6 milliárd euró) irányult ide, míg az onnan érkező áruk a teljes árubehozatal **21,3%-át** (23,7 milliárd euró) tették ki. Németország után Olaszország és Románia volt a legfontosabb export célországunk sorrendben 5,7%-os (6,0 milliárd eurós), illetve 5,3%-os (5,5 milliárd eurós) kiviteli részaránnyal. A legnagyobb, nem európai uniós exportpartnerünk az Egyesült Államok volt, az oda irányuló áruk értéke 3,8 milliárd eurót tett ki. Az USA 3,6%-os részarányával **kilencedik legnagyobb export célpiaconk** volt. A tíz legfontosabb export partnerünk közül kilenc uniós tagállam.

¹⁹ Forrás: [Eurostat](#)

²⁰ Forrás: [KSH](#)

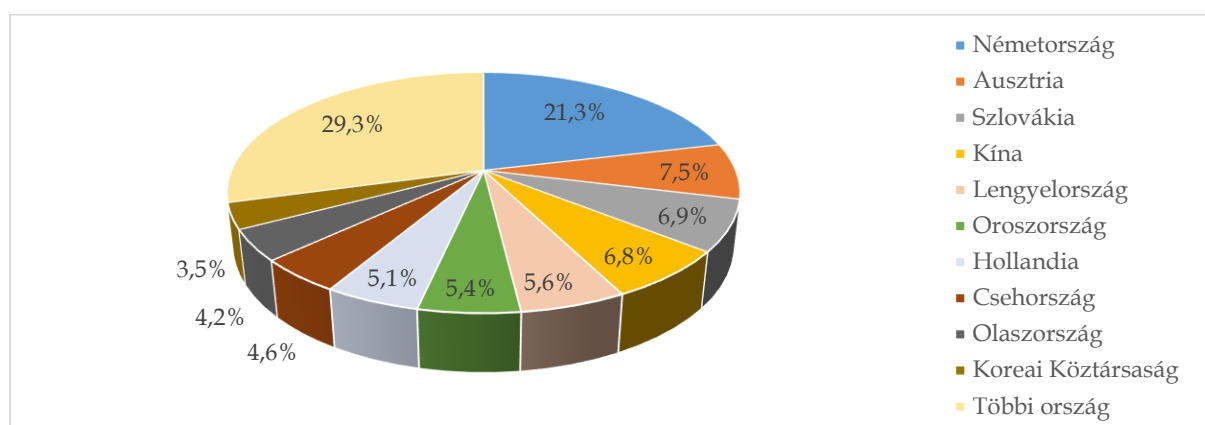
Áruexport megoszlása Magyarország 10 legfontosabb exportpartnere között (2022. január-szeptember, %)

Forrás: KSH

2022. január-szeptemberben Németország után Ausztria és Szlovákia volt a legfontosabb import partnerországunk sorrendben 7,5%-os (8,4 milliárd eurós) és 6,9%-os (7,6 milliárd eurós) behozatali részaránnyal. **A tíz legfontosabb import partnerünk közül hét uniós tagállam**, melyek a tíz legfontosabb export célországunk között is szerepeltek. **Kína**²¹ 6,8%-os (7,5 milliárd eurós) behozatali részaránnyal hagyományosan **a legnagyobb, EU-n kívüli importpartnerünknek** számít, ugyanakkor **az energiaárak megugrása miatt Magyarország hatodik legnagyobb importpartnere** 5,4%-os (6,0 milliárd eurós) részesedéssel **Oroszország lett**, amely **behozatal szempontjából immár megelőzi** a hazai akkumulátorgyártásban meghatározó pozícióval rendelkező **Koreai Köztársaságot** is.

Áruimport megoszlása Magyarország 10 legfontosabb importpartnere között (2022. január-szeptember, %)

Forrás: KSH

2022 első kilenc hónapjában a legnagyobb külkereskedelmi árutöbbletet Németországgal (2,9 milliárd euró), az **Egyesült Királysággal** (2,4 milliárd euró) és **Romániával** (1,9 milliárd euró) szemben sikerült elérni. **A legmagasabb külkereskedelmi hiány Kínával** (5,9 milliárd

²¹ Megjegyzés: szárazföldi Kína (Hongkong, Makaó, Tajvan nélkül)

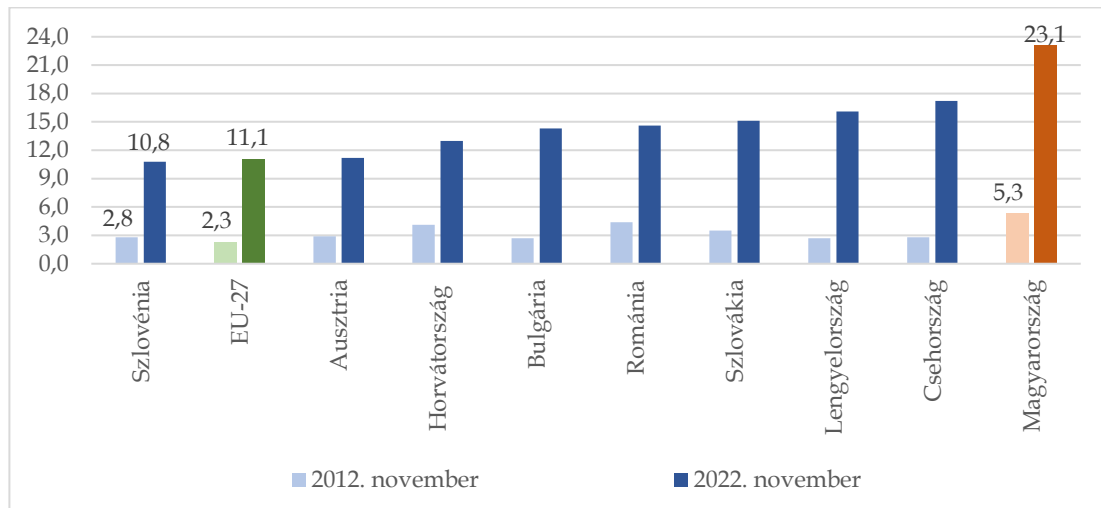
euró), **Oroszországgal** (5,1 milliárd euró) és **Ausztriával** (3,5 milliárd euró) szemben jelentkezett.

A hazai külkereskedelem rövid- és középtávú alakulását továbbra is főként az orosz-ukrán háború és a magas energiaárak befolyásolják. Az energiaárak megugrásával emelkedő nettó energiainport a külkereskedelmi egyenleget egyre nagyobb mértékű hiányba fordította. Az MNB várakozása szerint 2023-ban a romló világgazdasági kilátásokkal összhangban a visszaeső külső kereslet és az ellátási láncokban jelenlévő sűrűdások tovább fékezik az exportbővülést. A beruházási és fogyasztási dinamika lassulása visszafogja az importot is, amit az energiaárak importnövelő hatása részben ellensúlyoz. 2024-től a világgazdasági környezet és az energiaárak normalizálódásával, továbbá a kiépülő új termelőkapacitások és a javuló külső kereslet hatására újra megindulhat az export dinamikus felfutása.²²

4. Infláció

2022. novemberben az Eurostat által használt **harmonizált fogyasztói árindex (HICP) az Európai Unióban 11,1%** (egy évvel korábban 2,3%) **volt.** A tagállamok közül a **legmagasabb inflációt Magyarországon (23,1%), Lettországon (21,7%), Észtországon és Litvániában (21,4%).** A legalacsonyabb áprilisi inflációs rátával Spanyolország (6,7%), Franciaország (7,1%), és Málta (7,2%) rendelkezett. **A közép-európai régió uniós tagállamaiban túlnyomórészt az uniós átlag feletti volt a harmonizált fogyasztói árindex.** A térségben a **legmagasabb inflációs rátát Magyarországon (23,1%),** a legalacsonyabbat pedig **Szlovéniában (10,8%) mérték.**²³

Harmonizált fogyasztói árindex (HICP) alakulása a közép-európai uniós tagországokban (2012. november - 2022. november, %)

Forrás: Eurostat

²² Forrás: [MNB](#)

²³ Forrás: [Eurostat](#)

A KSH adatai alapján **2022. novemberben a fogyasztói árszínvonal átlagosan 22,5%-kal, a maginfláció²⁴ pedig 24,0%-kal volt magasabb az egy évvel korábinál.** 2021. novemberhez képest **leginkább a háztartási energia (65,9%) ára emelkedett,** ezen belül a vezetékes gáz ára 124,3%-kal, míg az elektromos energiáé 28,3%-kal nőtt. **Átlag feletti ütemben nőtt az élelmiszerek ára (43,8%) is.** Egy év alatt leginkább a tojás (102,9%), a kenyér (81,8%), a tejtermékek (79,0%), a sajt (78,8%), a vaj és vajkrém (77,3%), a száraztészta (70,8%), az édesipari lisztesáru (69,1%), a margarin (60,3%), a baromfiús (54,4%), a péksütemények (54,0%) és a tej (52,9%) drágult. A hatósági árstoppal is érintett liszt (8,7%) és az étolaj (3,2%) ára nőtt a legkisebb mértékben. **2022 első tizenegy hónapjában a KSH 13,6%-os átlagos fogyasztói áremelkedést mért Magyarországon.**²⁵

Az MNB 2022. szeptemberi **prognózisa szerint a hazai inflációt rövid távon továbbra is a magas energia-, nyersanyag- és a terményárak emelik.** 2023 első felében viszont a **világpiaci nyersanyagárak fordulata és a hazai fogyasztás csökkenése tompíthatja a fogyasztói árak emelkedését.** Ugyanakkor késleltetheti a **dezinfláció megindulását az Európa egészét sújtó rendkívüli aszály,** ami az élelmiszerek esetében ősztől újabb áremelkedési hullámot hozhat. Magyarországon **az infláció alakulását befolyásolja az árkorlátozó intézkedésekkel érintett termékkör változása, az árstopok meghosszabbítása és a hatósági rezsziárak alakulása is.** 2023 **második felében felgyorsulhat a hazai infláció csökkenése** a konjunktúra lassulása, a munkaerőpiac feszességének várható csökkenése, a már végrehajtott monetáris szigorítások és a magas bázis árszintek miatt. Az **MNB várakozása szerint az infláció 2024 első felében tér vissza a jegybanki toleranciasávba (3%±1 százalékpont).**²⁶

Az MNB 2022. szeptemberi inflációs előrejelzései (2022-2024. éves átlag, %)

	2022	2023	2024
Infláció	13,5-14,5	11,5-14,0	2,5-4,0
Maginfláció	15,0-15,5	10,6-12,9	2,6-3,5

Forrás: MNB

5. Munkaerőpiac

Munkaerőköltség, keresetek

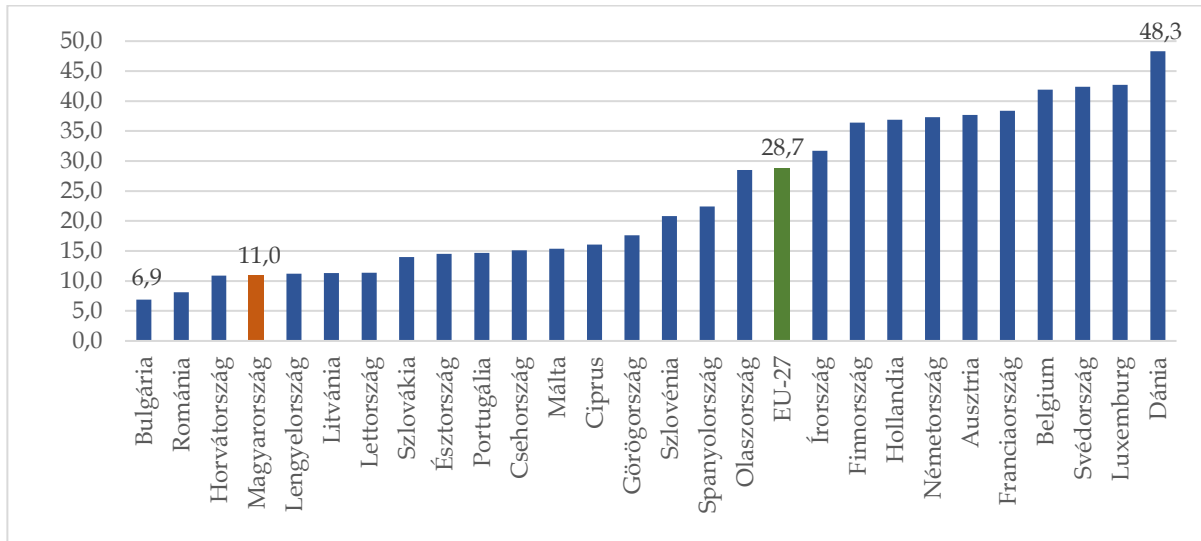
Hazánk tőkevonzó képességéhez jelentősen hozzájárult, hogy **2021-ban az Európai Unióban – Bulgária, Románia és Horvátország után – Magyarországon volt a negyedik legalacsonyabb az átlagos munkaerőköltség (11,0 euró/óra) a versenyszférában.** A hazai keresetek dinamikus emelkedése ellenére **a forint/euró árfolyam alakulása és a jövedelmekre rakódó adóteher csökkentése egyaránt hozzájárult** ahhoz, hogy 2021-ben **az üzleti szférában az EU átlagos munkaerőköltsége (28,7 euró/óra) több mint 2,5-szerese volt a magyarországi munkaerőköltségnek.**

²⁴ Megjegyzés: 2021 áprilisától a KSH új módszertant alkalmaz a maginfláció számítására, a mutató a továbbiakban nem tartalmazza a szeszes italok és dohányárak árváltozását.

²⁵ Forrás: [KSH](#)

²⁶ Forrás: [MNB](#)

Átlagos munkaerőköltség az EU tagállamok versenyszférájában (2021, euró/óra)

Forrás: Eurostat

Az adópolitikában a Kormány a munkát terhelő, jövedelem típusú adók felől fokozatosan a forgalmi és fogyasztási típusú adókra helyezte át a hangsúlyt. A hosszútávú **adócsökkentési és bérmegállapodás megerősítette a hazai bérek költségoldali versenyképességét**, mivel a bérekre rakódó terhek és a társasági adó csökkentése **jelentősen mérsékelte a vállalatok költségeit**. Az EU-ban 2017 óta **Magyarország alkalmazza a legalacsonyabb mértékű, egykulcsos társasági adót (9%)**, továbbá 2016 óta **kevesebb, mint felére (28,5%-ról 13,0%-ra) csökkent hazánkban a bérjövdelem munkáltatói közterhe** (szociális hozzájárulási adó kulcs 13%-ra csökkentése, szakképzési hozzájárulás eltörlése). Ezek nyomán **2012. és 2021. között 7,9-ről mindössze 11,0 euróra nőtt az óránkénti átlagos munkaerőköltség a magyar versenyszférában**. Ez a 3,1 euró/óra emelkedés tíz év alatt – Horvátország és Szerbia után – a **harmadik legalacsonyabb mértékű a közép-európai országok között**.

2022. január-szeptemberben a KSH adatai alapján a teljes munkaidőben alkalmazásban állók átlagos **havi bruttó keresete a vállalati szférában 506 200 forintot²⁷ tett ki**, ami **14,7%-os emelkedés** 2021 első kilenc hónapjához képest. Nemzetgazdasági szinten a havi bruttó átlagkereset a pénzügyi és biztosítási szektorban **volt a legmagasabb (839 600 forint)**, a **szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás területén pedig a legalacsonyabb (315 700 forint)**. A magyar gazdaságban a **havi bruttó kereset mediánértéke 396 200 forint volt**, ami 15,0%-kal haladta meg az egy évvel korábbi értéket. A teljes munkaidőben alkalmazásban álló **férfiak havi bruttó átlagkeresete 551 700 forint**, a **nőké 456 900 forint volt**, ami éves szinten sorrendben 18,1%-os és 16,5%-os bővülés.²⁸

A lassuló GDP-növekedéssel összhangban a **bérdinamika mérséklődésével számol az MNB**. A **jegybank 2022. szeptemberi prognózisa szerint 2023-ban 9,3-10,3%-kal emelkedhet a bruttó átlagkereset a versenyszférában**.²⁹

²⁷ Megjegyzés: közfoglalkoztatottak nélkül számolva

²⁸ Forrás: [KSH](#)

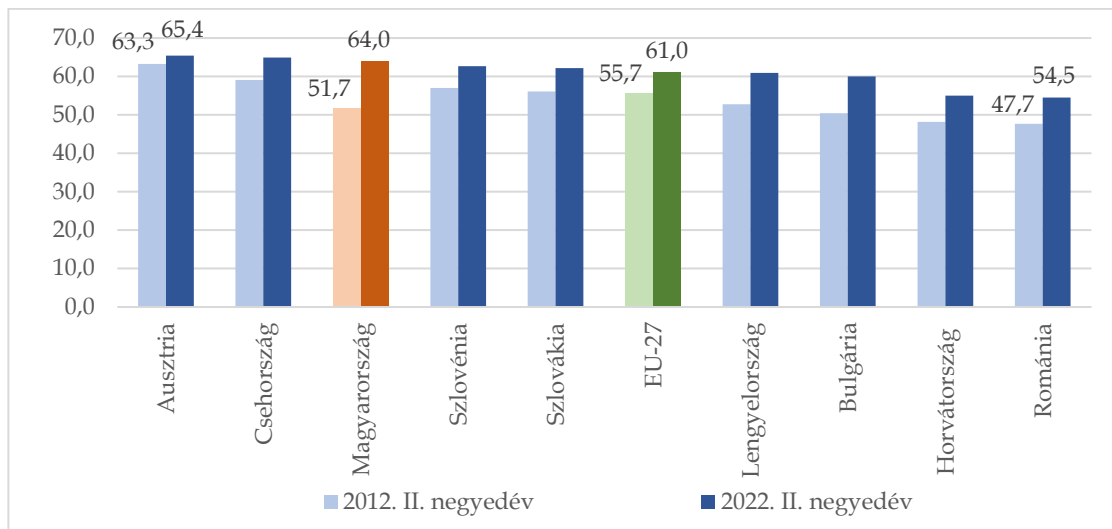
²⁹ Forrás: [MNB](#)

2023. január 1-jétől a havi minimálbér bruttó összege 16,0%-kal 232 000 forintra, a garantált bérminimumé pedig 14,0%-kal 296 400 forintra emelkedik a Versenyszféra és a Kormány Állandó Konzultációs Fórumán (VKF) született megállapodás alapján. Nemzetgazdasági szinten a minimálbér nagyjából 230 ezer embert, a garantált bérminimum pedig mintegy 730 ezer embert érint.³⁰

Foglalkoztatottság

Az Eurostat adatai alapján a **2022. II. negyedévi magyar foglalkoztatási ráta (64,0%) 3,0 százalékponttal haladta meg az uniós átlagot (61,0%)** és ezzel a közép-európai tagországok között – Ausztria és Csehország után – **Magyarországon a harmadik legmagasabb a foglalkoztatottság. Tíz év alatt 12,3 százalékponttal emelkedett a magyar foglalkoztatási ráta, ami – Málta után – a második legnagyobb mértékű növekedés az EU-ban.**

Foglalkoztatási ráta a közép-európai uniós tagországok 15–74 éves népessége körében (2012. II. negyedév - 2022. II. negyedév, %)

Forrás: Eurostat

Magyarországon több mint 12 éve a foglalkoztatáspolitikai vezérfonala, hogy a Kormány 2010-ben 1 millió új munkahely létrehozását vállalta és a teljes foglalkoztatás elérésére törekszik. A KSH adatai alapján 2010 első negyedévében a foglalkoztatottak száma a 15-74 éves népesség körében még mintegy 3,8 millió fő (3 821,8 ezer fő), a foglalkoztatási ráta pedig 50% alatt (49,8%) volt. 2022. III. negyedévben több mint 4,7 millió fő (4 712,2 ezer fő) foglalkoztatottat regisztráltak, a foglalkoztatási ráta pedig elérte a 64,3%-ot. 2021 harmadik negyedévéhez képest a foglalkoztatottak száma 48,8 ezer fővel bővült, a foglalkoztatási ráta pedig 63,4%-ról 64,3%-ra emelkedett. 2022. július-szeptemberben a foglalkoztatási ráta Budapesten (69,9%) és Győr-Moson-Sopron megyében (69,2%) volt a legmagasabb, ezen kívül csak Pest megyében (67,0%) és a Közép-Dunántúli régió megyéiben (Fejér, Komárom-Esztergom, Veszprém) érte el az országos átlagot. Az országban Somogy (56,5%), Nógrád (59,1%) és Békés megyében (59,3%) volt a legalacsonyabb a foglalkoztatási ráta.

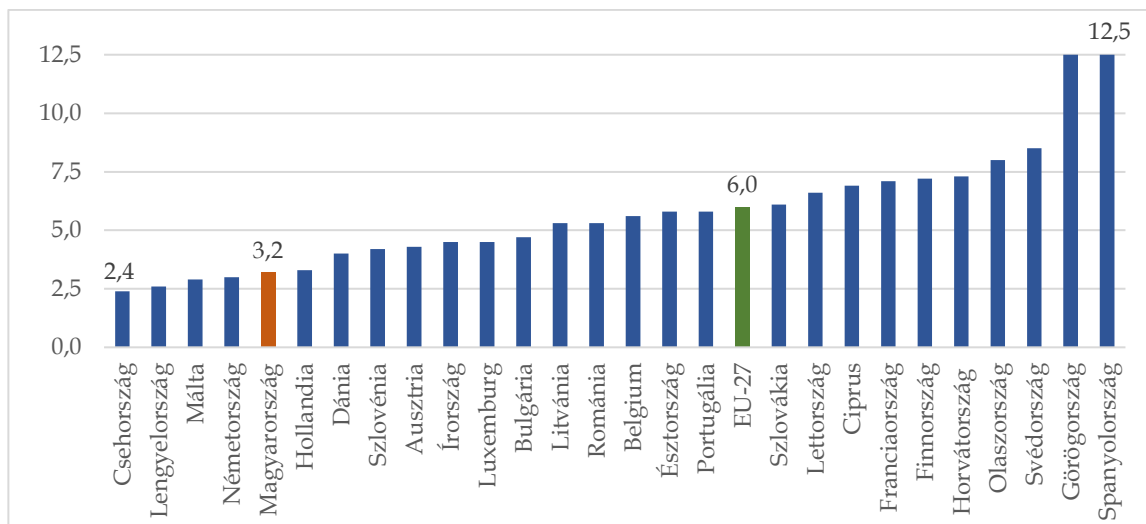
³⁰ Forrás: kormany.hu

2022. augusztus-októberben 4,545 millió fő dolgozott a hazai elsődleges munkaerőpiacon, 96,5 ezer foglalkoztatott dolgozott külföldi telephelyen, továbbá 72,8 ezer fő volt a közfoglalkoztatottak száma. Míg a hazai elsődleges munkaerőpiacon dolgozók száma 34,7 ezer fővel, a külföldön dolgozóké pedig 16,2 ezer fővel nőtt, addig a közfoglalkoztatottaké 13,9 ezer fővel csökkent 2021. azonos időszakához képest.³¹ Az MNB szeptemberi előrejelzése szerint 2023-ban megtorpanhat foglalkoztatás bővülése a versenyszférában.³²

Munkanélküliség

Az Eurostat adatai alapján a 2022. II. negyedévi magyar munkanélküliségi ráta az ötödik legalacsonyabb volt az EU-ban. A 3,2%-os magyar munkanélküliség alig a fele volt az uniós átlagnak és – Csehország és Lengyelország után – a harmadik legalacsonyabbnak számított a közép-európai uniós tagállamok között. Magyarországon tíz év alatt 10,7%-ról kevesebb, mint harmadára csökkent a munkanélküliség. Ez a 7,5 százalékpontos csökkenés – Bulgária és Lengyelország után – a harmadik legnagyobb mértékűnek számít a közép-európai uniós tagországok között.

Munkanélküliségi ráta az EU tagállamok 15–74 éves népessége körében
(2022. II. negyedév, %)

Forrás: Eurostat

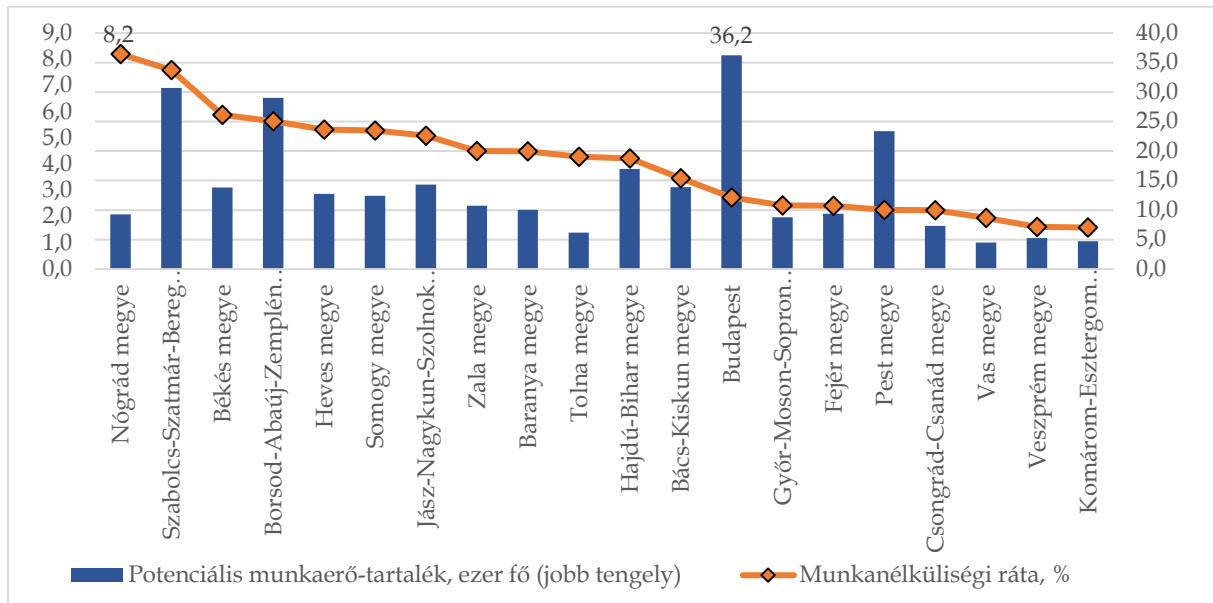
A KSH adatai alapján 2010 első negyedévében a 15-74 éves népesség körében a munkanélküliek száma még közel félmillió fő (493,8 ezer fő), a munkanélküliségi ráta pedig 11,4% volt. 2022 harmadik negyedévében a munkanélküliek száma 178,3 ezer fő volt, a munkanélküliségi ráta pedig 3,6%. 2021 harmadik negyedévéhez képest a munkanélküliek száma mintegy 11,5 ezer fővel csökkent, a munkanélküliségi ráta pedig 3,9%-ról 3,6%-ra mérséklődött. Ugyanakkor jelentős földrajzi különbségek figyelhetők meg a munkanélküliségi ráta tekintetében. 2022. július-szeptemberben Komárom-Esztergom és Veszprém megyében volt a legalacsonyabb (1,6%), Nógrád megyében pedig a legmagasabb (8,2%) a munkanélküliségi ráta. Az országos átlagnál Dél-Dunántúl, Észak-Magyarország

³¹ Forrás: [KSH](#)

³² Forrás: [MNB](#)

és Észak-Alföld régiók megyéiben, továbbá Zala és Békés megyében magasabb volt a munkanélküliségi ráta. Az ország potenciális munkaerő-tartalékának (279,7 ezer fő) több mint fele az Alföldön és Észak-Magyarországon (148,1 ezer fő, 52,9%), mintegy negyede a Dunántúlon (72,0 ezer fő, 25,7%), ötöde pedig a fővárosban és Pest megyében (59,6 ezer fő, 21,3%) található. A legnagyobb potenciális munkaerőtartalékkal Budapest (36,2 ezer fő), Szabolcs-Szatmár-Bereg (30,7 ezer fő), Borsod-Abaúj-Zemplén (29,0 ezer fő), Pest (23,4 ezer fő) és Hajdú-Bihar megye (17,0 ezer fő) rendelkezik a 19 megye és a főváros viszonylatában.

Magyarországi munkanélküliségi ráta és potenciális munkaerőtartalék a 15–74 éves népesség körében megyei bontásban (2022. III. negyedév, %, illetve ezer fő)

Forrás: KSH

2022. augusztus-októberben a 15–74 éves munkanélküliek száma 9,9 ezer fővel, 174,3 ezer főre csökkent 2021. azonos időszakához képest. Ezzel összhangban a munkanélküliségi ráta egy év alatt 0,2 százalékponttal, 3,6%-ra mérséklődött.³³ A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ) adatai alapján 2022. novemberben 233 609 álláskeresőt tartottak nyilván, ami 8.665 fős (3,6%-os) csökkenést jelent az előző év azonos időszakához képest. A nyilvántartott álláskereső a munkavállalási korú népesség 3,7%-át tették ki.³⁴

Az MNB szeptemberi előrejelzése szerint gazdasági lassulás hatására 2023-ban a munkanélküliségi ráta átmenetileg enyhén (3,5-3,7%-ra) megemelkedhet, majd 2024-ben újra mérséklődhet (3,0-3,6%).³⁵

³³ Forrás: [KSH](#)

³⁴ Forrás: [NFSZ](#)

³⁵ Forrás: [MNB](#)

6. Külföldi közvetlen beruházások (FDI)³⁶

Az UNCTAD 2022 októberében publikált adatai alapján **2022 második negyedévében 357 milliárd dollárt ért el a globális FDI-áramlás értéke**, ami 31%-os visszaesésnek felel meg az első negyedéves értékhez képest és 7%-kal alacsonyabb a 2021. évi negyedéves átlagnál. A jelentős csökkenés okaiként az ukrajnai háború, az élelmiszer- és az üzemanyagválság, valamint a világban tapasztalható pénzügyi válságok említhetők.

2022 első félévében a világszintű FDI-áramlás értéke 14%-kal haladta meg a 2021 azonos időszakában mért szintet, köszönhetően a 2022. első negyedévi kiemelkedő értéknek.

A 2022. április-júniusi időszakban a **fejlett országokba áramló külföldi közvetlen beruházások értéke 22%-kal csökkent** a 2021. év negyedéves átlagához képest. A jelentős mérséklődés mögött komoly eltérések figyelhetők meg az egyes országcsoportok között. **Az Európai Unióba 7%-kal nőtt a tőkebeáramlás**, míg az EU-n kívüli államokba több mint 80%-kal csökkent. Az észak-amerikai régió az átlagnak megfelelő, 22%-os visszaesést könyvelhetett el.

A fejlődő országokba ezzel szemben 6%-kal nőtt a globális FDI-beáramlás értéke 2022 második negyedévében, így 221 milliárd dollárt tett ki. Dél-Amerikában 100%-kal nőtt a beruházások értéke a 2021. évi negyedéves átlaghoz képest, szintén kiemelkedő volt a Dél-Ázsia régió teljesítménye, miután 97%-os bővülést tudott felmutatni. Az afrikai kontinensen ezzel szemben 96%-os visszaesést jegyeztek fel.

A külföldi közvetlen beruházások (FDI) alakulása régióként (milliárd dollár)

Régió	2020	2021	2022Q1	2022Q2	2022Q2 (növekedés a 2021. évi negyedéves átlaghoz képest)
Világ	934	1 537	515	357	-7
<i>Fejlett országok</i>	291	700	257	137	-22
Európa	110	159	114	31	-23
Európai Unió	199	106	111	28	7
EU-n kívüli európai országok	-89	53	3	2	-84
Észak-Amerika	118	449	86	87	-22
Egyéb fejlett országok	63	92	57	19	-19
<i>Fejlődő országok</i>	643	837	258	221	6
Afrika	39	81	10	1	-96
Ázsia	519	620	176	165	7
Latin-Amerika és a karib-tengeri térség	85	136	71	55	61

Forrás: UNCTAD

A jövőbeli kilátásokat megbízhatóan előrejelző **beruházási projekt bejelentések száma 10%-kal csökkent 2022 első három negyedévében**. A legnagyobb visszaesést a fejlett országokban,

³⁶ Forrás: [UNCTAD](#)

továbbá Latin-Amerikában és a karib-tengeri térségben, továbbá Közép-Ázsiában könyvelték el.

A projektek darabszámának visszaesése ellenére az energetikai szektorba tartozó néhány, kiemelkedően magas értéket képviselő beruházási projektnek köszönhetően a bejelentett új zöldmezős projektek által képviselt beruházási volumen növekedést mutatott.

A folyamatban lévő geopolitikai és gazdasági válságok miatt **a 2022. évre vonatkozó kilátások továbbra is kedvezőtlennek tekinthetők.** A pénzügyi kondíciók szigorodása, továbbá a növekvő befektetői bizonytalanság negatív hatást gyakorolnak a globális FDI-áramlás mértékére. A multinacionális vállalatok erős pénzügyi eredménye és egyes feltörekvő országok folytatódó gazdasági növekedése enyhítheti a lefelé mutató kockázatokat. Az energetikai szektor növekvő beruházási igénye szintén mérsékelheti az FDI-áramlás visszaesését.